

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษารั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลในงานบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน จำนวน 200 ราย ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2545 ถึงมกราคม 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยรั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยการศึกษาตามวิธีการวัดความคาดหวัง และการรับรู้คุณภาพบริการของ Zeithaml et al. (1990) โดยใช้เครื่องมือประเมินคุณภาพการบริการ ที่เรียกว่า SERVQUAL ซึ่งเป็นการวัด 5 ด้าน ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือ ไว้วางใจการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับคุณภาพบริการโดยใช้ การทดสอบที่แบบจับคู่ (Paired t-test)

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษารั้งนี้ พบร้า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.5 และเพศชาย ร้อยละ 45.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 37.5 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 26 มีระดับการศึกษาระดับป्रถบัญชาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 40.5 รองลงมา มีระดับการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 20 อาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 35 รองลงมา มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 22 ในด้านรายได้ พบร้า มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 54.5 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท ร้อยละ 26 และในส่วนของการรับบริการพบว่า มีจำนวนมากที่สุดที่มารับบริการจำนวน 2-5 ครั้ง ร้อยละ 37 รองลงมา เข้ามารับบริการจำนวนสูงกว่า 10 ครั้ง ร้อยละ 31

ส่วนที่ 2 ระดับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการ งานผู้ป่วยนอก

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีความคาดหวังต่อคุณภาพบริการโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคาดหวังคุณภาพบริการอยู่ในระดับสูงทั้ง 5 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 โดยให้ความคาดหวังสูงสุด ต่อการมีป้ายแสดงห้องที่ให้บริการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล เช่น ใบนัด ใบแนะนำคู่แวร์กษาพยาบาลที่อ่านง่ายและชัดเจน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82

2. ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 โดยให้ความคาดหวังสูงสุดต่อ พนักงานของงานบริการผู้ป่วยนอกที่มีบุคลิกภาพที่พร้อมจะดูแล เอาใจใส่ต่อผู้รับบริการ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

3. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 โดยให้ความคาดหวังสูงสุดต่อการบริการผู้รับบริการอย่างสุภาพ อ่อนโยน มืออาชีวศัลย์ที่ดีอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86

4. ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 โดยให้ความคาดหวังสูงสุดต่อการช่วยเหลือผู้รับบริการ ด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ ตลอดเวลาอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81

5. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 โดยให้ความคาดหวังสูงสุด ต่อการมีการจัดเตรียมความพร้อมบริการในทุกขั้นตอนของการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80

**ส่วนที่ 3 ระดับการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการ
งานผู้ป่วยนอก**

ผลการศึกษาพบว่าระดับความการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีการรับรู้ต่อคุณภาพบริการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร่วมกันว่าการรับรู้คุณภาพบริการอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ เมื่อพิจารณาโดยละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 โดยมีการรับรู้ต่ำสุดต่อการมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่พร้อมและทันสมัย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38

2. ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.36 โดยมีการรับรู้ต่ำสุดต่อพนักงานงานบริการผู้ป่วยนอก มีบุคลิกภาพที่สร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31

3. ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 โดยมีการรับรู้ต่ำสุดต่อการตระหนักรถึงผลประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

4. ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 โดยมีการรับรู้ต่ำสุดต่อความสามารถของถึงกระบวนการรักษาพยาบาล ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน แน่นอน ในระหว่างผู้รับบริการเข้าสู่กระบวนการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30

5. ด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 โดยมีการรับรู้ต่ำสุดต่อการกำหนดเวลาจัดบริการงานใด ก็สามารถบริการได้ทันกำหนดเวลาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.24

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังโดยรวมและจำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับสูง ส่วนค่าเฉลี่ยของการรับรู้โดยรวมและจำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำแนกตามรายด้าน ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของ การบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

ส่วนที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก จำแนกตามลักษณะของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ จำนวนครั้งของการใช้บริการ

เพศ พบร่วมกับ ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้ จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

อายุ พบร่วมกับ ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกทุกช่วงอายุ มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้ จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

ระดับการศึกษา พบร่วมกับ ความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก ทุกระดับการศึกษา มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

อาชีพ พนบวฯ เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก อาชีพพนักงานรักษาสากล มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังและค่าเฉลี่ยของการรับรู้ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการและด้านความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนอาชีพอื่น มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

ระดับรายได้ พนบวฯ เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก ทุกระดับรายได้ มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

จำนวนครั้งที่ใช้บริการ พนบวฯ เมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก ทุกช่วงจำนวนครั้งที่ใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการรับรู้จำแนกตามรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ การตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ การให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอก

จากแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน อันเกอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน 52 คน สรุปได้ดังนี้

ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ

ควรจัดเครื่องมือทางการแพทย์ให้พอเพียงพร้อม และทันสมัยจัดที่จอดรถให้พอเพียง จัดการด้านแสงสว่างให้พอเพียง ปรับปรุงด้านความสะอาด พนักงานผู้ป่วยนอกควรจะพูดจาไฟพระ สุภาพอ่อนโยน มีอัชญาศัยที่ดี ให้บริการด้วยความเต็มใจ เต็มความสามารถ ให้บริการด้วยภาษาและสื่อหน้าที่มีแม่นยำแข็งใส พูดงานเป็นกันเองกับผู้ป่วย

ด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ

ควรรักษามาตรฐานงานบริการผู้ป่วยนอก บริการด้วยความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ป่วยที่มีประการสุขภาพกับไม่มีประการสุขภาพ

ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ

ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่และจัดบุคลากรทางการแพทย์ให้พอเพียงกับการดูแลรักษาผู้ป่วยเจ้าหน้าที่ในส่วนสนับสนุนการรักษาบริการควรพร้อมบริการตลอดเวลา พนักงานควรจะมีความกระตือรือร้นที่จะบริการ แพทย์ควรพร้อมที่จะดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดเวลาของการเปิดบริการ ควรที่จะจัดหาพนักงานผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาในการรักษาและดูแลผู้ป่วยได้รวดเร็วและทันท่วงที่ ควรมีการจัดคิวในการเข้าพบแพทย์เพื่อความรวดเร็วและเป็นระเบียบ และมีการแจ้งเวลาในการรอดอยพนแพทย์ในกรณีผู้ป่วยจำนวนมาก ควรบริการงานประกันสังคมด้วยความรวดเร็ว

ด้านการให้ความมั่นใจต่อผู้เข้ารับบริการ

ควรจะเพิ่มแพทย์เฉพาะทางให้มากขึ้น พนักงานควรมีความรู้ความสามารถในการรักษาพยาบาล และช่วยเหลือผู้ป่วยตลอดเวลา เพื่อเพิ่มความความเชื่อมั่นในประส蒂ทิกภาพการรักษาพยาบาล ควรเพิ่มความเชื่อมั่นในในประส蒂ทิกภาพหารักษาโรค ควรเพิ่มความความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในการรักษาพยาบาล ควรให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของ การรักษาพยาบาล ในบัตรประกันสังคม

ด้านความเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

พนักงานงานผู้ป่วยนอกควรจะดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยให้มากขึ้น โดยแท้ที่ยมกันกับทุก ๆ คน แพทย์ควรดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด รับรู้และสอนถ้าผู้ป่วยด้วยความจริงใจ ควรจะตอบคำถามของผู้ป่วยโดยขอรับข้อใดผู้ป่วยเข้าใจโดยถ่องแท้ สนใจซักถามถึงปัญหาความเจ็บป่วยของผู้ป่วยให้มากขึ้น และควรจะชี้แจงรายละเอียดโดยถี่ถ้วนในข้อสงสัยของผู้ป่วย และสามารถให้คำปรึกษากับผู้ป่วยได้ตลอดเวลา

ด้านอื่น ๆ

ควรปรับปรุงการบริการให้คุ้มกับค่าบริการการรักษาพยาบาล

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งนำมาอภิปรายผล คือ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการโดยรวม

ผลการศึกษาพบว่าความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อคุณภาพบริการ โดยรวมอยู่ในระดับสูง และการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลต่อคุณภาพบริการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน จำนวนเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการ ได้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล สอดคล้องกับคำกล่าวของ Zeithaml et al. (1990) คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับการรับรู้การบริการว่ามีความสอดคล้องกัน เพียงใด ถ้าการรับรู้บริการสอดคล้องตรงกับความคาดหวังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่าบริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี และถ้าการรับรู้บริการ ไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวัง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

ผลการศึกษาพบว่าความคาดหวังกับการรับรู้คุณภาพบริการ โดยรวมมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่าผู้รับบริการมีความพึงพอใจงานบริการ ขึ้นกับความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับการรับรู้ ถ้ามีความแตกต่างกันน้อยหรือไม่แตกต่าง ผู้รับบริการจะมีความพึงพอใจมาก แต่ถ้ามีความแตกต่างมากกันแสดงว่า ผู้รับบริการยังไม่มีความพึงพอใจในงานบริการ และสอดคล้องกับการศึกษาของทรงพิพิธ วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ต่อคุณภาพบริการ โดยรวมในงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลรัฐ

ผลการศึกษาพบว่าไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Mitchell et al. (1999) ศึกษาความพึงพอใจในการบริการพยาบาล ในสถานบริการด้านสุขภาพ รัฐไอโอวา สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในเชิงบวกในคุณภาพบริการ โดยรวม

ผลการศึกษาพบว่าความคาดหวังของผู้รับการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับคำกล่าวของวรรณวิไล จันทรากา (2541) เนื่องจากผู้ที่เข้ามารักษาพยาบาลมีความต้องการที่จะหายจากความทุกข์ทรมานเนื่องจากการเจ็บป่วย ต้องการที่จะพ้นแพทช์ พยาบาลโดยเร็วที่สุด เพื่อที่จะทำได้ ต้องการพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เข้าใจ เห็นอกเห็นใจ และต้องการทราบว่าตนเอง เป็นอะไร รักษาอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่าการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับคำกล่าวของวรรณวิไล จันทรากา (2541) เนื่องจากผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลสนใจแต่เฉพาะความต้องการที่จะหายจากการเจ็บป่วยโดยเร็ว และการบริการให้เป็นที่พอใจของผู้ป่วย ในสภาพที่อ่อนแอกลาง่ายและจิตใจ จึงค่อนข้างจะยากกว่างานให้บริการประเภทอื่นมาก

จากผลการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชนโดยรวม จึงควรจัดเตรียมเครื่องมือทางการแพทย์ให้พอดีเพียง พร้อม และทันสมัย พนักงานงานผู้ป่วยนอกควรจะพูดจาไฟเราะ สุภาพอ่อนโยน จัดเตรียมเข้าหน้าที่และบุคลากรทางการแพทย์ให้พอดีเพียงกับการดูแลรักษาผู้ป่วย พนักงานควรจะมีความกระตือรือร้นที่จะบริการแพทย์ พร้อมที่จะดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดเวลาของการเปิดบริการ มีความรู้ความสามารถในการรักษาพยาบาล และช่วยเหลือผู้ป่วยตลอดเวลา ดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยโดยเท่าเทียมกันทุกๆ คน ควรจะเพิ่มแพทย์เฉพาะทางแพทย์ควรจะดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด รับรู้และสอบถามผู้ป่วยด้วยความจริงใจ ตอบคำถามของผู้ป่วยโดยอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจโดยถ่องแท้ และซึ่งรายละเอียดโดยถี่ถ้วนในข้อสงสัยของผู้ป่วย สามารถให้คำปรึกษากับผู้ป่วยได้ตลอดเวลา ควรรักษามาตรฐานงานบริการผู้ป่วยนอกและบริการด้วยความเท่าเทียมกัน ลดความลังเลกับวรรณวิไล จันทรากา (2541) กล่าวว่า งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนควรให้บริการการรักษาพยาบาลอย่างมีคุณธรรม อาคารสถานที่ที่สะอาด เครื่องมือทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพ บริการด้านความสะดวกสบาย ความรวดเร็วของการบริการ มีความเป็นกันเอง เห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล มีมาตรฐานการรักษาพยาบาลที่สูง โดยเน้นที่ต้องให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาที่ดีและถูกต้อง โดยมีการบริการเป็นหัวใจ

2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังกับการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลที่มีต่อคุณภาพบริการจำแนกตามรายด้าน

ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังในระดับสูง การรับรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการได้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ลดความลังเลกับความคาดหวัง Zeithaml et al. (1990) ว่า คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับการรับรู้การบริการ ว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด ถ้าการรับรู้การสอดคล้องตรงกับความคาดหวังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี และถ้าการรับรู้บริการไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

การศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทรงทิพย์ วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า ผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ ในด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ เนื่องจากความเป็นรูปธรรมของการบริการ ผู้รับบริการรับรู้ได้ชัดเจนกว่าค้านอื่น ๆ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่า

มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล
ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจในคุณภาพบริการด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ

จากการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชน
ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ควรจัดเตรียมมือทางการแพทย์ให้เพียงพอ พร้อม และ¹
ทันสมัย จัดการด้านแสงสว่างให้พอเพียง ปรับปรุงด้านความสะอาด พนักงานผู้ป่วยนอก
ควรจะพูดจาไฟ雷 ลูกพ่ออ่อนโยน มีอัชญาศัยที่ดี ให้บริการด้วยความเต็มใจเต็มความสามารถ
ให้บริการด้วยวิชาช� และสีหน้ายิ้มแจ่มใส ผู้คนเป็นกันเองกับผู้ป่วย ลดความลังเลกับ
วรรณวิໄລ จันทรากา (2541) ว่า งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนควรจะปรับปรุงอาคารสถานที่
ให้สะอาด สะดวก ปลอดภัย ที่นั่งรอของผู้ป่วยนอกควรจะพอดี กว้างขวางนั่งสบาย และควร
จะแยกเป็นสัดส่วนตามประเภทใหญ่ของผู้ป่วย เช่น เด็ก สูตินารีเวช เพื่อจ่ายแก่การดูแล การจัด
ห้องตรวจของแพทย์ ห้องหรือแผนกต่าง ๆ ที่สนับสนุนในการรักษาพยาบาลควรจะต้องจัดให้อยู่
ในสถานที่ที่ทำให้ขึ้นตอนของการตรวจรักษาสามารถดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง จนถึงผู้เข้ารับบริการ
สามารถกลับบ้านได้โดยไม่ต้องเสียเวลาข้อนไปมา เครื่องมือทางการแพทย์ต้องพร้อมและทันสมัย
มีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการรักษา ด้านความสะอาด ควรจะมีพนักงานทำความสะอาด
อยู่และงานผู้ป่วยนอกอยู่ตลอดเวลา เพราะความสะอาดเป็นสิ่งที่สำคัญของโรงพยาบาล
ที่ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลจะพิจารณาเป็นพิเศษ พนักงานของงานผู้ป่วยนอก ควรจะแต่งกาย
ที่สะอาด เรียบร้อย พูดจาไฟ雷 ลูกพ่ออ่อนโยน ซึ่งต้องมีการอบรมในเรื่องของการบริการ
อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพของงานบริการ

ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังในระดับสูง การรับรู้
อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอก
โรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการได้ลดคลื่องกับ
ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ลดคลื่อง
กับคำกล่าวของ Zeithaml et al. (1990) คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับ
การรับรู้การบริการว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด ถ้าการรับรู้บริการสอดคล้องตรงกับความ
คาดหวังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี
และถ้าการรับรู้บริการไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของ
ผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาวดี เกตุแก้ว (2543) ที่พบว่าการรับรู้คุณภาพบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของทรงพิพิช วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า ผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ในด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ เนื่องจากผู้รับบริการมีจำนวนมาก พยาบาล มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการของผู้รับบริการ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจในคุณภาพบริการด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ

จากผลการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชน ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ ควรเพิ่มความเชื่อมั่นในประส蒂ทิคพยาธารักษารोครค ควรให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพและประส蒂ทิคพของ การรักษาพยาบาล โดยจัดแพทช์ผู้เชี่ยวชาญ ทุกสาขาตรวจประจำ เพื่อให้ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลเกิดความเชื่อถือในงานบริการ พยาบาล และปลดภัยเมื่อเข้ามารักษาพยาบาลกับงานผู้ป่วยนอก สอดคล้องกับคำกล่าวของ สุภาวดี เกตุแก้ว (2543) ว่า การบริการที่ช่วยตอบสนองความต้องการความมั่นคงปลอดภัย สำหรับผู้รับบริการจะทำได้หากลายรูปแบบ รวมทั้งการใช้บุคลิกภาพ การแสดงออกของเจ้าหน้าที่ จะทำให้ผู้ป่วยสามารถปรับตัว และรับรู้ภาวะความมั่นใจมั่นคงของตนเอง ได้ การสร้างความมั่นใจ ให้แก่ผู้ป่วยนั้น กระทำได้หากลายประการ เช่น แพทช์จะต้องสามารถอธิบายถึงอาการของโรค วิธีการรักษา การดูแลรักษาที่สอดคล้องกับอาการของโรค เจ้าหน้าที่สามารถตอบข้อซักถามของ ผู้ป่วย ได้อย่างเหมาะสม พยาบาลสามารถดูแลรักษาพยาบาลในขั้นต้นตั้งแต่ท่านเข้ามาทำการรักษาพยาบาล แพทช์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่จะต้องบริการดูแลรักษาพยาบาลอย่างสุภาพ อ่อนโยน มีอัธยาศัยที่ดีและสม่ำเสมอ

ด้านความเชื่อถือ ไว้วางใจในการบริการ

การศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังในระดับสูง การรับรู้ อยู่ในระดับปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการได้สอดคล้องกับ ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้านความเชื่อถือ ไว้วางใจในการบริการ สอดคล้องกับ คำกล่าวของ Zeithaml et al. (1990) คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับการรับรู้ การบริการว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด ถ้าการรับรู้บริการสอดคล้องตรงกับความคาดหวัง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี และ

ถ้าการรับรู้บริการไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวัง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของทรงทิพย์ วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า ผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ในด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ เนื่องจากมีผู้ป่วยจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาเพียงพอในการให้การแนะนำข้อมูล หรือให้การช่วยเหลือได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและสอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความคาดหวัง และการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจในคุณภาพบริการด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ

จากการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชน ด้านความเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ครอบคลุมด้วยความเท่าเทียมกันทุกคน ควรรักษามาตรฐานงานบริการผู้ป่วยนอก ตรวจสอบ ประเมิน และแก้ไขปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาลอยู่ตลอดเวลา ตามมาตรฐานสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (2542) ว่า การบริการผู้ป่วยนอก เป็นด้านหน้าของโรงพยาบาลซึ่งต้องรองรับผู้ป่วยจำนวนมาก มาตรฐานนี้จะมุ่งที่การพัฒนาระบบบริการผู้ป่วยนอก โดยได้กำหนดหลักการสำคัญของการจัดบริการครอบคลุมในเรื่องทิศทาง การทำงานที่ชัดเจน ทรัพยากรที่เหมาะสม ระบบงานหรือกระบวนการทำงานที่เหมาะสม มีระบบติดตามประเมินคุณภาพซึ่งจะเป็นตัวสะท้อนผลการทำงานและนำไปสู่กิจกรรมพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ

ผลการศึกษา พบร่วมกับผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล มีความคาดหวังในระดับสูง การรับรู้ในระดับปานกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการได้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Zeithaml et al. (1990) คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับการรับรู้ การบริการรวมถึงความสอดคล้องกันเพียงใดถ้าการรับรู้บริการสอดคล้องตรงกับความคาดหวัง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี และถ้าการรับรู้บริการไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวัง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของทรงทิพย์ วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า

ผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ ในด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ เนื่องจากพนักงานบริการงานผู้ป่วยนอกมีความเดย์ชินกับอาการเจ็บป่วย มีความรู้สึกจำเจกับการทำงานจึงมีการตอบสนองไม่รวดเร็วตามความต้องการของผู้ป่วย และสอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความคาดหวังและการรับรู้ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจในคุณภาพบริการด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ

จากผลการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชน ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ แพทย์ควร จะพร้อมที่จะดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดเวลาของการเปิดบริการ ควรจะจัดหาพนักงานผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาในการรักษาและดูแลผู้ป่วยได้รวดเร็ว และทันท่วงที ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่และจัดบุคลากรทางการแพทย์ให้พอเพียงกับการดูแลรักษาผู้ป่วย พนักงานควรจะมีความกระตือรือร้นที่จะบริการ สอดคล้องกับ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2545) ว่า บุคลากรที่พร้อมจะบริการควรมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ ความแข็งแรงของร่างกายจะบ่งบอกถึงท่าทางที่คล่องแคล่วกระตือรือร้น และมีชีวิตชีวา มีอธิบายศัพท์ดี บุคลิกของผู้ปฏิบัติงานบริการที่ยิ้มแย้มแจ่มใสและท่าทีสุภาพอ่อนน้อมเป็นกันเอง จะทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกเป็นมิตร น่าคบหาและอยากปฏิสัมพันธ์ด้วย มีจิตสำนึกของการบริการ มีความสามารถในการปรับตัว งานบริการเป็นงานที่ต้องพบปะผู้คนจำนวนมาก และวรรณวิไล จันทรากา (2541) กล่าวว่า งานผู้ป่วยนอกจะต้องจัดเจ้าหน้าที่อยู่ดูแล อธิบาย นำส่งตั้งแต่เริ่มกระบวนการรักษาพยาบาล จนจบกระบวนการรักษาพยาบาล เมื่อเริ่มที่ผู้ป่วยเข้ามายังงานบริการผู้ป่วยนอก จะต้องมีเจ้าหน้าที่มาดูอยู่ดูแล ตั้งแต่ลงทะเบียนประวัติ การสอบถามอาการป่วย การตรวจร่างกายเบื้องต้น เช่น วัดความดัน ชั้งน้ำหนัก เป็นต้น ไปจนถึงการชำระเงิน รับยา อธิบายวิธีการทานยา และดูแลรักษาคนเอง ภัยหลังกลับบ้าน

ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลมีความคาดหวังในระดับสูง การรับรู้ ระดับปานกลาง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อธิบายได้ว่า งานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเอกชน จำగอนเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่สามารถให้การบริการได้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Zeithaml et al. (1990) คุณภาพบริการ คือ การเปรียบเทียบความคาดหวังกับการรับรู้ การบริการว่ามีความสอดคล้องกันเพียงใด ถ้าการรับรู้บริการสอดคล้องตรงกับความคาดหวัง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นมีคุณภาพบริการที่ดี และ

ถ้าการรับรู้บริการไม่สอดคล้องตรงกับความคาดหวัง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ถือได้ว่า บริการนั้นยังไม่มีคุณภาพบริการที่ดี

การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของทรงทิพย์ วงศ์พันธุ์ (2541) ที่พบว่า ผู้รับบริการงานผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรัฐ มีความแตกต่างกันระหว่างความคาดหวังและการรับรู้ ในด้านการเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ เนื่องจากเข้าหน้าที่บากคนอาจมีสีหน้าที่ไม่เข้มแข็งแจ่มใส ให้ความสนใจ เห็นอกเห็นใจในผู้รับบริการอย่างเกินไป แต่สอดคล้องกับการศึกษาของ Youssef et al. (1996) ที่พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างระดับความคาดหวังและการรับรู้ ของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจในคุณภาพบริการ ด้านการเห็นอกเห็นใจ ผู้เข้ารับบริการ

จากการศึกษาคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชน ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ พนักงานงานผู้ป่วยนักเรียนควรจะดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยให้มากขึ้น โดยท่าทีเยี่ยมกันกับทุกๆ คน แพทย์ควรดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด รับรู้และสอบถามผู้ป่วย ด้วยความจริงใจ ควรจะตอบคำถามของผู้ป่วย โดยอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจโดยถ่องแท้ สนใจซักถาม ถึงปัญหาความเจ็บป่วยของผู้ป่วยให้มากขึ้น และชี้แจงรายละเอียด โดยถือวันในข้อสงสัยของผู้ป่วย สามารถให้คำปรึกษากับผู้ป่วยได้ตลอดเวลาบริการ สอดคล้องกับ จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2545) ว่า งานบริการควรจะการตัดเตือนบุคคล การฝึกอบรม การจัดสรรงบุคคลให้พร้อมตลอดเวลาของการเปิดบริการ เพื่อจะสามารถตอบสนองได้เป็นอย่างดี ซึ่งบุคคลที่จะทำนั้นดังกล่าว ได้จะต้องมีการคัดสรรเป็นพิเศษซึ่งจะสามารถตอบสนองท่านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการ ให้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับการศึกษาของราวน์ อ้างใน ชีสุน ใจดี (2540) ที่พบว่า พฤติกรรมที่ผู้ป่วยระบุว่า เป็นการดูแลในการพยาบาลนั้น ประกอบด้วย ตระหนักถึงคุณภาพและความต้องการของบุคคล เป็นการกระทำตามความต้องการเฉพาะของบุคคล สนับสนุนให้กำลังใจ เป็นการแสดงออกในลักษณะของการสนับสนุนให้กำลังใจและสร้างความรู้สึกสบาย การให้ข้อมูลช่วยสาร การบอกเล่าสิ่งต่างๆ แก่ผู้รับบริการ มีทั้งสิ่งที่เป็นทางการคือการสอน และไม่เป็นทางการคือ การให้ข้อมูลในเรื่องทั่วๆ ไป รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับความเจ็บป่วยและการดูแลรักษา การแสดงออกถึงความรู้และทักษะเชิงวิชาชีพ เป็นการปฏิบัติให้ปรากฏต่อชุมชนและผู้รับบริการให้รับรู้ว่า มีความเฉพาะอันเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาล ช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย โดยขอให้ยาหรือวิธีการดูแลรักษาต่างๆ และการช่วยให้ผู้ป่วยได้ดูแลตัวเอง การให้เวลาคับผู้รับบริการเป็นการแสดงถึงการให้ความสำคัญกับบุคคล ส่งเสริมความเป็นปัจจกบุคคล เป็นการคงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและความเป็นบุคคลของผู้รับบริการ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ได้ร่วมตัดสินใจอย่างเหมาะสมในกระบวนการดูแลรักษาทุกขั้นตอน การระมัดระวังเพื่อให้เกิดความปลอดภัย เป็นกิจกรรมที่พยาบาลปฏิบัติเพื่อให้ผู้รับบริการปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง การรับรู้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ในทุกด้านของคุณภาพงานบริการผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้เพื่อให้งานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชน มีคุณภาพบริการที่ดี ตรงกับความคาดหวังของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล ควรจะมีการพัฒนาปรับปรุงบริการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ

1. การจัดสถานที่ที่ต้องเหมาะสมกับขั้นตอนการให้และรับบริการ
2. แยกที่นั่งรอสำหรับผู้ป่วยและผู้มาตรวจน้ำหนัก
3. ควรมีพนักงานทำความสะอาดอยดูแลงานผู้ป่วยนอกอยู่ตลอดเวลา
4. เครื่องมือทางการแพทย์จะต้องครบถ้วนตามที่แพทย์ต้องการ
5. ควรจะประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับการรักษาพยาบาลทราบถึงการเมื่อย และประโยชน์ของเครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์
6. ควรจะมีการอบรมและพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจงานบริการ เพื่อให้พนักงานงานผู้ป่วยอกมีความเข้าใจถูกพอจะสามารถบริการอย่างถ่องแท้ และมีจิตสำนึกรักในการบริการ

ด้านความเชื่อถือไว้วางใจการบริการ

1. ควรกำหนดมาตรฐานการรักษาพยาบาลงานผู้ป่วยนอกให้ชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับการรักษาพยาบาลทราบ
2. ปฏิบัติตามอย่างมาตรฐานของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (2542) ด้านมาตรฐานบริการผู้ป่วยนอก อย่างเคร่งครัด สม่ำเสมอ เท่าเทียมกันทุกคน
3. ควรจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพบริการของงานผู้ป่วยอก ทึ้งตัวบุคคลผู้ให้บริการและระบบของการบริการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพบริการต่อไป

ด้านการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ

1. ควรจะมีการคัดเดือกบุคคลที่แข็งแรง มีอัธยาศัยที่ดี มีจิตสำนึกรักในการบริการ และมีความสามารถในการปรับตัว มีความกระตือรือร้นที่จะบริการ
2. ควรจะมีการแจ้งเวลาในการรอค่อยพบแพทย์ในกรณีผู้ป่วยจำนวนมาก

3. ควรที่จะจัดทำพนักงานผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาในการรักษาและดูแลผู้ป่วยได้รวดเร็ว และทันท่วงที

4. ควรจะมีการประสานงานระหว่างงานผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเอกชนกับผู้รับบริการ ควรจัดแพทย์ให้พร้อมที่จะดูแลรักษาผู้ป่วยตลอดเวลาของการเปิดบริการ

ด้านการให้ความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับบริการ

1. ควรจัดแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทุกสาขาตรวจรักษาประจำ และควรมีการพัฒนาด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการแพทย์ และด้านสนับสนุนทางการแพทย์อยู่ตลอดเวลา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล

2. ควรจะมีการอบรมพนักงานผู้ป่วยนอกถึงงานบริการผู้ป่วย การอธิบาย การให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้ป่วยอย่างง่าย ๆ และชัดเจน สุภาพอ่อนโยน

3. ควรจะมีการอบรมพนักงานผู้ป่วยนอกให้สามารถตอบคำถามของผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ถึงการดูแลรักษาอาการป่วยอย่างใกล้ชิดตั้งแต่ช้าทำการรักษาพยาบาล จนจบกระบวนการรักษาพยาบาล

ด้านการเห็นอกเห็นใจผู้เข้ารับบริการ

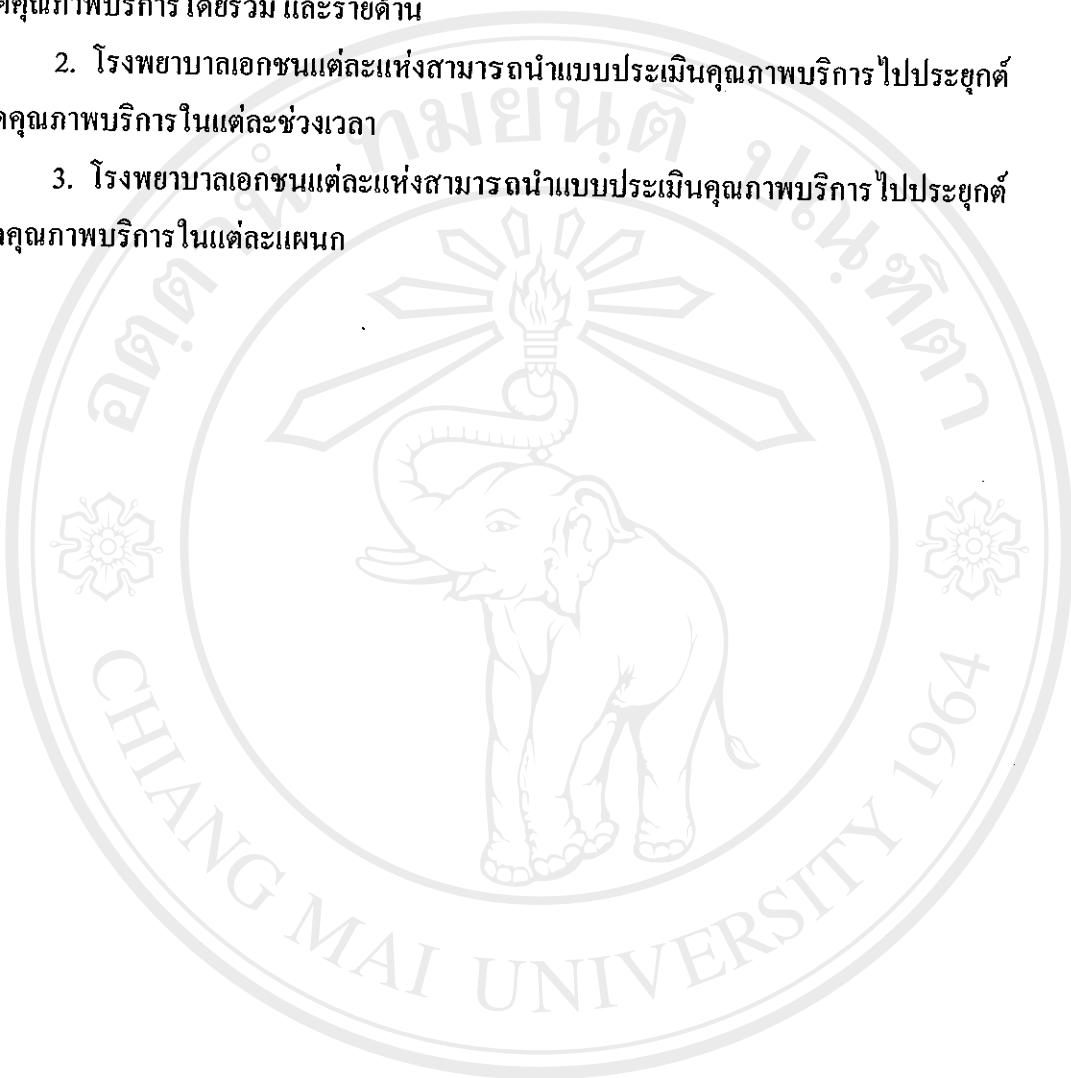
1. ควรจะมีการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจงานบริการ เพื่อให้พนักงานผู้ป่วยนอก มีความเข้าใจถักยละเอียดของบริการอย่างถ่องแท้ และมีจิตสำนึกในงานบริการ แสดงความเห็นอกเห็นใจอย่างจริงใจ และเข้าใจความรู้สึกของผู้รับบริการแต่ละคน

2. อบรมพัฒนาพนักงานผู้ป่วยนอกให้ดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยให้มากขึ้น โดยเท่าที่ยังกันกับทุก ๆ คน

3. แพทย์ควรดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด รับรู้และสอบถามผู้ป่วยด้วยความจริงใจ ควรจะตอบคำถามของผู้ป่วยโดยอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจ โดยถ่องแท้ สนใจซักถามถึงปัญหา ความเจ็บป่วยของผู้ป่วยให้มากขึ้น และควรจะชี้แจงรายละเอียดโดยถี่ถ้วนในข้อสงสัยของผู้ป่วย สามารถให้คำปรึกษากับผู้ป่วยได้ตลอดเวลางานบริการ เพื่อที่จะทำให้ผู้รับบริการมีความประทับใจในงานบริการและกลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป

ต้านการประยุกต์และนำไปใช้

1. โรงพยาบาลเอกชนแต่ละแห่งสามารถนำแบบประเมินคุณภาพบริการ ไปประยุกต์เพื่อวัดคุณภาพบริการโดยรวม และรายด้าน
2. โรงพยาบาลเอกชนแต่ละแห่งสามารถนำแบบประเมินคุณภาพบริการ ไปประยุกต์เพื่อวัดคุณภาพบริการในแต่ละช่วงเวลา
3. โรงพยาบาลเอกชนแต่ละแห่งสามารถนำแบบประเมินคุณภาพบริการ ไปประยุกต์เพื่อวัดคุณภาพบริการในแต่ละแผนก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved